

Sirküler ; 2020/002

Konu : Koronavirüs Nedeniyle Mücbir Sebep Kapsamında KDV Beyannamesi Vermeyen Mükelleflerden Mal Alan Mükelleflerin KDV İade Taleplerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Belirlendi

Bugünkü Resmi Gazete’de (8 Mayıs 2020 tarihli ve 31121 sayılı) yayınlanan 32 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile; 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’nde düzenlenen mücbir sebep kapsamında KDV beyannamesi vermeyen mükelleflerden alım yapan mükelleflerin iade taleplerinde uygulanacak usul ve esaslar belirlenmiş, mücbir sebep kapsamında beyanname vermeyen mükelleflerden yapılan alımlara isabet eden KDV iadesinin teminat karşılığında yapılması imkanı getirilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı, söz konusu Tebliğ ile yapılan düzenlemelerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

“518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 4 üncü maddesinde yer alan KDV beyannamelerinin (uzayan) verilme tarihini takip eden aybaşına kadar yapılacak iade taleplerine (ATU ve ön kontrol raporuna dayalı iadeler hariç) istinaden KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama sonucunda üretilen kontrol raporunda, alım yapılan mükelleflerin (alt mükellefler dahil) mücbir sebep nedeniyle KDV beyannamesi vermemesi ve/veya Ba-Bs bildiriminde bulunmamasından kaynaklandığı tespit edilen olumsuzluklara isabet eden kısmın iadesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.”

KDV İadelerinde Mücbir Sebep Nedeniyle Yaşanan Sorun Tam Olarak Neydi?

Öncelikle belirtmek gerekir ki, mücbir sebep kapsamında olsun veya olmasın, mükelleflerin KDV iade talebinde bulunabilmeleri için, söz konusu vergiye ilişkin KDV beyannamelerinin verilmesi ve bu beyannamelerde iadesi talep edilen KDV tutarının gösterilmesi gerekir. Diğer bir ifadeyle, mücbir sebep döneminde de mükellefler, ancak KDV beyannamesi vermek ve gerekli belgeleri vergi dairesine ibraz etmek suretiyle KDV iade talebinde bulunabilir.

Bilindiği üzere, 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Çin Halk Cumhuriyetinin Vuhan kentinde ortaya çıkan ve birçok ülkeye yayılan Koronavirüs (COVID-19) salgınından ve bu kapsamda alınan tedbirlerden doğrudan etkilenen ve anılan Tebliğ ile belirlenen mükelleflerin mücbir sebep halinde olduğunun kabul edilmesi uygun bulunmuş ve mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerin Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ait KDV beyannamelerinin verilme süresi 27 Temmuz 2020 tarihine kadar ertelenmiştir.

518 No.lu Tebliğ kapsamında Mart, Nisan ve Mayıs/2020 aylarına ait KDV beyannamelerinin verilme süresinin 27 Temmuz 2020 tarihine ertelenmesi, ilk olarak bu mükelleflerden mal alıp KDV iade hakkı doğuran işlemlerde kullanan mükelleflerin KDV iadelerinde sorunlara neden oldu. Örneğin, bu mükelleflerden

mal alıp ihraç eden ihracatçı firmalar, mal aldıkları mükelleflerin KDV beyannamelerini ertelemekten dolayı verememeleri nedeniyle KDV iadelerini alamama durumu ile karşı karşıya kaldılar. Yani, mücbir sebep nedeniyle belirtilen aylara ait KDV beyannamelerinin verilememesi, ihracatçılar başta olmak üzere KDV iadesi alan bir çok mükellef grubunu mağdur etti.

Virüs salgını nedeniyle ortaya çıkan bu geçici olumsuzluğun giderilmesi için mutlak suretle düzenleme yapılması gerekiyordu.

Gelir İdaresi Başkanlığı, KDV İadelerinin Aksamaması İçin Mücbir Sebep Nedeniyle Yaşanan Sorunu, 1 Ağustos 2020 Tarihine Kadar Yapılacak İade Talepleri İçin “Teminat Yöntemiyle” Geçici Olarak Çözdü

GİB, yayınladığı 32 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile; 1 Ağustos 2020 tarihine kadar yapılacak iade talepleri (*Artırılmış Teminat Uygulaması ATU ve ön kontrol raporuna dayalı iadeler hariç*) için geçerli olmak üzere;

- KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde üretilen kontrol raporunda ve vergi dairesince yapılan kontroller sonucunda olumsuzluk bulunmadığı tespit edilen tutarların iadesinin genel esaslara göre yapılmasını,
- 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde düzenlenen mücbir sebep kapsamında KDV beyannamesi vermemesi ve/veya Ba-Bs bildiriminde bulunmamasından kaynaklandığı tespit edilen olumsuzluklara isabet eden KDV iadesinin olumsuzluğun giderilmesi beklenmeksizin teminat karşılığında yapılmasını,
- Bu şekilde teminat karşılığı iadesi yapılan tutarlara ilişkin olarak ertelenen söz konusu dönemlere ait KDV beyannamelerinin (uzayan) verilme tarihinin dolmasını müteakip KDVİRA sistemi tarafından yeniden sorgulama yapılarak rapor üretilmesi ve mükelleflerin mücbir sebep kapsamındaki dönemlere ilişkin nakden ve mahsuben iade taleplerinin bu raporlar dikkate alınarak vergi dairelerince genel hükümler çerçevesinde sonuçlandırılması ve alınan teminatların çözülmesini uygun görmüştür.

1) Mahsuben İade Taleplerinde Yapılacak İşlemler

Tebliğde yapılan açıklamalara göre;

- a) KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde üretilen kontrol raporunda ve vergi dairesince yapılan kontroller sonucunda olumsuzluk bulunmadığı tespit edilen tutarlar bakımından mahsuben iade talebi genel esaslara göre yerine getirilecektir.
- b) KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde üretilen kontrol raporunda, alım yapılan mükelleflerin (alt mükellefler dahil) mücbir sebep nedeniyle KDV beyannamesi vermemesi ve/veya Ba-Bs bildiriminde bulunmamasından kaynaklandığı tespit edilen olumsuzluklara isabet eden kısmın mahsuben iadesi

- HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade taleplerinde, bu tutarın %12,5'i oranında,
 - İTUS sertifikası sahibi mükelleflerin iade taleplerinde, bu tutarın %25'i oranında,
 - HİS ve İTUS sertifikası sahibi olmayan mükelleflerin YMM raporu, vergi inceleme raporu veya teminat aranmayan iade taleplerinde % 50'si oranında, YMM raporu, vergi inceleme raporu veya teminat aranan iade taleplerinde ise bu tutarın %120'si oranında teminat verilmesi halinde yerine getirilecektir.
- c) KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde üretilen kontrol raporunda ve vergi dairesince yapılan kontroller sonucunda, yukarıda belirtilen sebep dışındaki, tespit edilen olumsuzluklara isabet eden mahsup talebi genel hükümler çerçevesinde değerlendirilecektir.

Konunun daha iyi anlaşılabilmesi bakımından Tebliğde yer alan örneğe aşağıda yer verilmiştir:

ÖRNEK: HİS ve İTUS sertifikası bulunmayan (A) Ltd. Şti., Nisan/2020 dönemindeki ihracat teslimleri nedeniyle 26/5/2020 tarihinde verdiği KDV beyannamesinde 250.000 TL tutarında iade beyan etmiştir. (A) Ltd. Şti., standart iade talep dilekçesi ile 250.000 TL iade tutarının vergi borçlarına mahsubunu talep etmiş ve iade taleplerinde aranan belgeleri elektronik ortamda göndermiştir. KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama ve vergi dairesince yapılan kontroller sonucunda iadesi talep edilen tutarın 120.000 TL'lik kısmı için olumsuzluk tespit edilmemiş, 130.000 TL'lik kısmı için olumsuzluk tespit edilmiştir. Bu 130.000 TL'nin 100.000 TL'lik kısmı mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerin ilgili dönem KDV beyannamesini vermemiş olmasından kaynaklı olup, 30.000 TL'lik kısmı ise mücbir sebep kapsamında bulunmayan mükelleflerden (veya mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden mücbir sebep kapsamında olmayan dönemlerde) yapılan alımlara ilişkindir.

Bu durumda, (A) Ltd. Şti.'nin Nisan/2020 dönemindeki ihracat teslimlerine ilişkin mahsuben iade talebinin olumsuzluk tespit edilmeyen 120.000 TL'lik kısmının genel hükümler çerçevesinde; olumsuzluk tespit edilen kısmın mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden yapılan alımlara isabet eden 100.000 TL'lik kısmının ise 50.000 TL teminat verilmesi halinde yerine getirilmesi mümkündür. Olumsuzluk tespit edilen kısmın mücbir sebep kapsamında bulunmayan mükelleflerden (veya mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden mücbir sebep kapsamında olmayan dönemlerde) yapılan alımlara isabet eden 30.000 TL'lik kısmı genel hükümler çerçevesinde değerlendirilir.

(A) Ltd. Şti.'nin İTUS sertifikası sahibi olması halinde, olumsuzluk tespit edilen kısmın mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden yapılan alımlara isabet eden 100.000 TL'lik kısmı için 25.000 TL teminat verilmesi halinde, 100.000 TL tutarındaki mahsuben iade talebi yerine getirilir.

(A) Ltd. Şti.'nin HİS sertifikası sahibi olması halinde, olumsuzluk tespit edilen kısmın mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden yapılan alımlara isabet eden 100.000 TL'lik kısmı için 12.500 TL teminat verilmesi halinde, 100.000 TL tutarındaki mahsuben iade talebi yerine getirilir.

2) Nakden İade Taleplerinde Yapılacak İşlemler

a) KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde üretilen kontrol raporunda ve vergi dairesince yapılan kontroller sonucunda olumsuzluk bulunmadığı tespit edilen tutarlar bakımından nakden iade talebi genel esaslara göre yerine getirilecektir.

b) KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde üretilen kontrol raporunda, alım yapılan mükelleflerin (alt mükellefler dahil) mücbir sebep nedeniyle KDV beyannamesi vermemesi ve/veya Ba-Bs bildiriminde bulunmamasından kaynaklandığı tespit edilen olumsuzluklara isabet eden kısmın nakden iadesi;

- HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade taleplerinde, bu tutarın %30'u oranında,

- İTUS sertifikası sahibi mükelleflerin iade taleplerinde, bu tutarın %60'ı oranında,

- HİS ve İTUS sertifikası sahibi olmayan mükelleflerin iade taleplerinde, bu tutarın %120'si oranında teminat verilmesi halinde yerine getirilecektir.

c) KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde üretilen kontrol raporunda ve vergi dairesince yapılan kontroller sonucunda, yukarıda belirtilen sebep dışındaki, tespit edilen olumsuzluklara isabet eden nakden iade talebi genel hükümler çerçevesinde değerlendirilecektir.

Konunun daha iyi anlaşılabilmesi bakımından Tebliğde yer alan örneğe aşağıda yer verilmiştir:

ÖRNEK: HİS ve İTUS sertifikası bulunmayan (B) A.Ş., Mayıs/2020 dönemindeki indirimli orana tabi konut teslimleri nedeniyle 26/6/2020 tarihinde verdiği KDV beyannamesinde 500.000 TL tutarında iade beyan etmiştir. (B) A.Ş., standart iade talep dilekçesi ile bu tutarın nakden iadesini talep etmiş ve iade taleplerinde aranan belgeleri elektronik ortamda göndermiştir. KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama ve vergi dairesince yapılan kontroller sonucunda iadesi talep edilen tutarın 350.000 TL'lik kısmı için olumsuzluk tespit edilmemiş, 150.000 TL'lik kısmı için olumsuzluk tespit edilmiştir. Bu 150.000 TL'nin 100.000 TL'lik kısmı mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerin ilgili dönem KDV beyannamesini vermemiş olmasından kaynaklı olup, 50.000 TL'lik kısmı ise mücbir sebep kapsamında bulunmayan mükelleflerden (veya mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden mücbir sebep kapsamında olmayan dönemlerde) yapılan alımlara ilişkindir.

Bu durumda, (B) A.Ş.'nin Mayıs/2020 dönemindeki indirimli orana tabi konut teslimleri nedeniyle nakden iade talebinin olumsuzluk tespit edilmeyen 350.000 TL'lik kısmının genel hükümler çerçevesinde; olumsuzluk tespit edilen kısmın mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden yapılan alımlara isabet eden 100.000 TL'lik kısmının ise 120.000 TL tutarında teminat verilmesi halinde yerine getirilmesi mümkündür. Olumsuzluk tespit edilen kısmın mücbir sebep kapsamında bulunmayan mükelleflerden (veya mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden mücbir sebep kapsamında olmayan dönemlerde) yapılan alımlara isabet eden 50.000 TL'lik kısmı genel hükümler çerçevesinde değerlendirilir.

(B) A.Ş.'nin İTUS sertifikası sahibi olması halinde, olumsuzluk tespit edilen kısmın mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden yapılan alımlara isabet eden 100.000 TL'lik kısmı için 60.000 TL teminat verilmesi halinde, 100.000 TL tutarındaki nakden iade talebi yerine getirilir.

(B) A.Ş.'nin HİS sertifikası sahibi olması halinde, olumsuzluk tespit edilen kısmın mücbir sebep kapsamında bulunan mükelleflerden yapılan alımlara isabet eden 100.000 TL'lik kısmı için 30.000 TL teminat verilmesi halinde, 100.000 TL tutarında nakden iade talebi yerine getirilir.

3) 32 No.lu KDV Tebliği İle Yapılan Düzenlemenin Tablolaştırılmış Hali

İADE TALEP EDENLER	TEMİNAT ORANI	
	MAHSUBEN İADE (%)	NAKTEN İADE (%)
Hızlandırılmış İade Sertifikası (HİS) Olanlar	12,5	30
İndirimli Teminat Uygulama sertifikası (İTUS) Olanlar	25	60
YMM Raporu, VİR ve Teminat Aranmaksızın Yapılan İadeler	50	120
YMM Raporu, VİR ve Teminat Aranarak Yapılan İadeler	120	120

Tebliğin tam metnine aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/05/20200508-8.htm>

Saygılarımla.

CSK Denetim-Mali Müşavirlik
| www.cskdenetim.com

